

Felvidéki Híradó.

P O L I T I K A I H I R T A L A P

Előfizetési árak:		A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra czimelve Turóczzsentmártonba küldendők.	— Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. — Lapunk számára hirdetések — eredeti árkában — minden bel- és külföldi hirdetsi irat elfogad. Nyilnter soronként 40 fillér.
Égész évre	8 kor.		
Fél évre	4 "		
Negyed évre	2 "		
Egycs szám ára 20 fillér.			

Tótok, ne aludjatok! Halinákat válasszatok!

Mintha csak a Hurban Milosláv 1848-ik évi csöceselékbanda alvezéreinek, verbunkosainak, kiáltásait hallanók, mikor a nyitramegyei falvakat, irtványokat bejárva, harezra, háboruba szólították a kaszás tót atyafiakat, harezra, háboruba a gyűlölt magyarok és urak ellen! Le a magyarokkal! Le a kabátos emberekkel! Le az urakkal! A bocoskoros, a halinás tót ember éljen! Ó legyen az ur ebben az országban!

Tótok, ne aludjatok! Ne hagyjátok magatokat halinák! Halinákat válasszatok! És aki ezt ma, az új alkotmányos élet, az egyenlőség, a szabadság, a testvériség harminczhetedik évében odakiáltja a Felvidék tótjainak, ki más lenne és lehetne az, mint a Hurban Milosláv fegyveres és kenyeres pajtásának, Hodzsának ivadéka, Hodza Milan, a Slov. Tyžd. kiadó-szerkesztője, aki visszaélve ezen ország szabadságával, élethivatásává, kenyerkeresetté választotta a tót nép igazságát, lázítását, nem igen válogatva a tisztességes és nem tisztességes eszközök, a hazugság és az igazság között. Kifogyhatatlan ez az ember abban a találékony-ságban, hogy mint lehet, mint kell annak az egyszerű, olykor egységű, tanulatlan és hiszékeny tót embernek az eszéhez, szívéhez férközni, hogy azt fellázítsa, veret forrásba, arcát izzásba, kedélyét elkészeredte, egész valóját gyűlölködővé tegye a magyarsággal, a vagyonos osztállyal, a hivatalos világgal szemben.

Multheti számának vezércikkében egy szerencsétlen, jobb sorsa méltó, de mindenestre nemesen, hazafiasan érzett emberről, Grünwald Béláról is megemlékezik a tót redaktor.

„Volt egyszer egy felsőbb ur, — így írja, — aki, amíg élt, mig egy piszkos kártyajáték után Párisban maga nem vetett véget önéletének, főszlopa volt a Tótságon folytatott

soviniszta politikának. Alispán is volt Zólyom-megyében. Irataiban, könyveiben tanácsokat osztogatott a kormánynak, mint s hogy kell a tótok ellen eljárni. Egyik iratában Grünwald tolmácsolja azon felsőbb urak véleményét, akik őt most istenítik és követik, még pedig következőképen:

„A tótok rabszolgák . . . Tót nemzet nincs, csak tótl beszéző sz. dett vedett csöceselék (csavargó). Az u. n. tót párt csak néhány agitátorból áll, akiknek ki kellene tekerni a nyakát; a parasztsággal azután könnyen csinálnak rendet. Nekünk magyaroknak az a feladatunk, hogy a Magyarország területén lakó szlávokat kiirtsuk. A tóttókkal kiegyezni nem lehet; csak egy mód van: kiirtani őket.“

A hazudozással, rágalomazással lázító tót redaktor jól tudja azt, hogy mint s hogy gondolkodik a hivatalos és nemhivatalos magyarság a tót nemzetiségi kérdéssről. Hiszen a kormány, a törvényhozás, a sajtó ezt a véleményt már százszor, ezerszer is kifejtette, de azért mégis Grünwaldnak oly kifejezést melegíti föl, amelyet csak végtelen elkeseredésében írhatott, látva a tóttóknak azt a vakmerő, alávaló garázdálkodását, amelyet a Maticza, a tót gimnáziumok, litteraturájuk stb. révén a Felvidéken folytattak. Jól tudja azt Hodza Milan, hogy a magyarság nem a tótok iránti gyűlölet és a hirdetett irtóháború révén tisztelt Grünwaldt elnököt, hanem azért, mivel ő volt az, aki a tót konkolyhintők és honarúlok aknamunkáját egész nyomorultságában a nemzet előtt feltárta, a magyarságot almos közömbösségből felrátta . . . De azért mégis oly kitételt czítal, amelyet senki sem fogad el, senki sem oszt a magyarok közül, legfeljebb annyiban, hogy a hazafiatlan tót izgatónak és lázítóknak — mint Zmeskál Zoltán az ármegegyei közgyűlésen — mint minden gonosz honarúlnak az akasztófát kívánja és szánja, ami Oroszországban is így van és mindenütt az egész világon.

Nyitramegye nyugati szélein, közel a morva határhoz, a Hurban Milosláv ágensei faluról-falura és irtványról-irtványra jártak 1848-ban és fegyverbe szólították a bocoskoros népet. A Hurban gyűlevész seregének ismerjük vitézkedését és diestelen végét. Bizonyos, hogy amit most a Hurban kenyeres pajtásának, Hodzsának névrököna, vagy unokája, lapja révén cselekszik, nem más, mint izgatás és lázítás, amely nyomorult ténykedésnek csak nyomorúságos és diestelen lehet a vége. Most is Nyitramegye tót népre vetette ki a hálóját a tót demagógia; most is Miava, Brezova, Otura a tót nemzetiségi mozgalomnak főfészkei Nyitramegyében. A magyarság legyen résen. A magyarság legyen kiemeltlen a bujgatók-kad szemben. A magyarság indítson irtóháború a haza bekejtét megbontó nemzetiségi agitátorok ellen!

Menjünk a Tótságra! Kálal Károly morva iskola-igazgató, a cseh-tót nemzetiség fanatikus apostola, mint már régebben említettük, bejárta a Felvidéket és tapasztalásairól könyvet írt „Idete na Slovensko!“ cím alatt, amelyben a „Slovo k Madarom“ Egy szó a magyarokhoz ez fejezetben így nagyon beszél hozzánk a kis cseh-morva apostol: „Önök nem szivesen látják a cseheknek érdeklődését a Tótságról; ezt az én könyvem is elitéli önök, mint cseh beavatkozást magyar ügyekbe. Legyenek önök elég éros emberek az igazságnak az elviselésére: a csehek és tótok testvérek. Természata és emberi dolog, hogy a tóttókat szeretik. Mennél inkább ehonyják őket önök, annál jobban szeretik mi. Így van az ember természet is nem más-kép. Önök Azsiában keresték testvéreiket és mennyire állítottak utánuk! Miért? A természet lajtotta önöket. Minket szintén a természet ösztökél arra, hogy a mieinket keressük, őket erősítik és magunkat velük. (Ézt már szivesen elhiszük!) Hisz azért akarunk a tóttókból cseheket taragni, hogy a nagyralátó cseh „nemzet“ számban szaporodjék és koloniat kápon Magyarország! Ref.) Nem gyakorlunk befolyást a magyar megyei és országgyűlési választásokra s a hivatalokra; nem ellen-

T Á R C Z A.

Vándorlás Rákóczi birodalmában.

Ira: Siegmeth Károly.

(Kivonat az október hó 20-án Rutkán tartott feloivasából.)

Az erdős kárpátok a magyar keleti Kárpátok legnyugatibb részét képezik s a Tárca völgyétől a Laborezgj terjednek. Miként neve is mutatja, az egész hegység erdővel fedett cseusokból és gerincekből áll, melyek a tonyszahar: selon nem haladják fell.

Eme vidékünkön nagyon sürün találkoznak a Rákóczi korára vonatkozó emlékekkel: Makovicza, Zboró, Saros, Sárospatak, Rögcz, Szerenes a szabadsághősök erös várai voltak és Eperjesen, Kassán, Sátoraljnánjhegyen, valamint Tokajban a szabadságharcz jelentékeny eseményi játszotak le.

Borsiban ringaták II. Rákóczi Ferenc hősiéjét, míg Sárospatakon és Szerenesen ezen hős nemzedék egyik bajnokának faradt teste lét örök nyugalmat.

Jogval neveztek tehát az erdős Kárpátokat *Rákóczi birodalmának*.

Vándorlásunkat cszaknyugaton kezdjük meg és legelőször is *Birtfa* orségi városát látogatjuk meg, melynek alapítását a Ciszteriztáknak a XII. század második felében történt letelepedésével hozzák kapcsolatba.

A közpogorban Birtfán vezetett keresztül a világnak egyik legfontosabb kereskedelmi útja, ami a város feliravezését rendkívül módon előmozdította.

ményei közé sorolandó. A gazdag levéltár igen régi okmányokat, fegyvereket és régiségeket rejt magában.

Felörányira a városról fekszik a hatalmas fellendülésnek örveendő Birtfa gyógyhely vastartalnu forrásával.

Arany betűkkel van írva földünk történetében hazánk védő angyalának, felejtethetlen Erzsébet királynéknak látogatása, aki 1845-ben gyógyulás végett itt tartózkodván, a Deák-szállóban lakott, melynek bal-szárnya volt fontartva a legmagasabb fűrdővendég és környezete számára. A gyógyvendégek és Sárosmegey lakossága a felejtethetlen érzészbort emeltek, mely a Deák szálloda előtt áll és 1903. évben ünneplésen lepleztetik le.

A logkellemsébb kirándulás a Broznik patak völgyében a főt mentén fekvő és Makovicza vára romjával koronázott Zboró felé vezet. Nosokóra, hogy a fűvölgybe letérünk, az országút mellett régi, Seredy Gáspár emlékének szentelt emlékkövet találunk, melyhez következő monda fűződik: Seredy Gáspár várra volt Makoviczeának, Egykor vig polharzás közben barátjának, Rákóczinak szavát adta, hogy a várat átengedi, ha ez képes lesz neki egy évben 110000 egyenlő verett kö-műzei aranyat átadni. Az év lejárt, midőn a toronyrg gazdájának jelenti, hogy Rákóczi nagy kísértelt közeledik a várhoz. Seredy elcélje lovagol s a mai emlék helyén találkoznak. „It vannak az aranyak“, voltak Rákóczi szavai és intésére hozzák a esatlókat az arany-nyal tett szűkakat. Seredy elcsápad, számol, egyre számol! Egy sem hiányzik és öneki szavát be kell váltania. De a kedves vártól való elválás fájdalomla szívét megtörtte és döttetlenül rogyott össze.

Zboró községben magában van a Rákóczi féle vár; reneszánsz ízlésű építmény a XVII. századból. Itt van ama *híres 100 hárs*, melyek alól Rákóczi György kiadványt keltezni szokta „Datum sub centum tilis“.

Itt sürün találkoztak a kurucz vezérek és 1690.

szeptember 25-én de Camelis József görög-katholikus püspök rendelkezte egyházközeget zsinat tartatott.

Az Eperjes felé vezető út mentébe és Tótszék között nemsokára megpillantjuk *Kapivár romjait*, melynek helyén álltoltag már a rómanak idejében határosgep volt. A vár 1300-ig a Maglód-család birtokában volt s ennek nevét 1410-ig viselte, amely időben Zsigmond király adományra lolytan Kapi Ándrást tulajdonába ment át. 1709-ben a várat Usz Balint, hős vedelme daczára Telesky elfoglalta és leromboltta. Usz özevgye, Gurgelczy Eva ugyan letelepedett, azonban kenytelen volt azt 1715-ben ismét leromboltatni.

A távolból láthatjuk trahitkupon épült és 1642-ben Rákóczi György birtokába került *Sárosvárának romjait*. A vár alatti kastélyban fogta el 1701. április 18-án a Salm ezred egy csapatja II. Rákóczi Ferencet és vitte el Bésújhegybe.

Amint berobogunk az eperjesi pályaudvarba, elértük Sárosvármegye székhelyét.

1685-ben Eperjeszt Schulzt eszásári tábornok foglalta el, Ekkor nehéz idők jártak a városra. Az a hely, hol ma a Szentharomság-szobor áll, színlhelye volt a hírhedt vérszomjas *Caraffa vétervényszékének*. Itt vezetgetett ki az 1687. év március és május hónapjában 23 protestáns nemest. A minden emberi érzésből kivetközött dübörgő ezt a hajmeresztő színtéteket háza ablakából nézte végig.

Az országút irányában délkelet felé haladva, a sövári hegység felé közeledünk, az 1092 m. magas Simonka heggy alján vanok a világhírű Dubnik és Vörösgyászi opálbányák.

Innen nagyon könnyen érhetünk az Ocsva völgyébe s ennek mentén a Trachyt hegyezszen nyugati lábánál elterülő Rank-Herlányi fűrdőbe, melynek az 1875. évben 404 m. mélységben kiúrt szökoforrása világhírű.

Mintegy 3 órai köcszés után beérünk Felsőmagyarország metropolisába Kassára.

kezünk önnel a delegációban: nem avatkozunk az önk politikájába, noha egy államban vagyunk önnel. (Dehogy vagyunk! Még csak ez kellene! Ref.) Mi csak művelődési ténér érünkünk a tótokkal, akik könyveinket olvassák és mi az övéiket; aztán nélkülyt az esch iskolákban vagy műhelyekben tanul. Ez az a esch-től viszonság, amelyről önk annyira megmondta. (No de mennyire megmondta! Egyszerűen önkertünk a esch-től és önkertünk a lábalkunkal eschektet, Ref.) ... a esch szónak még folytatása is van, de elég legyen a esch öskodásból mutatól emny.

Az amerikai tótok.

Az interparlamentáris konferencia révén ismét napi rendre került az amerikai tótok ügye, akik, mint a legközelebbi muliban is látunk, erős szervezetté és kártartással valóssággal nadják a helyzetet.

Es ezzel szemben mi teljesít felül nézzük, hogy mi történik az a magyarság ellen, ezek közé számítva azokat a tót testvéreinket is, akik lúthra a pánszláv eszméiket menten kerülnek tengerentútra.

Mert bármennyire is elismerjük Apponyi grótnak tapintatos szereplését, azért még sem ringatjuk magunkat abban a mámborban, hogy amerikai körutjánk az lenne az eredmény, hogy ott a magyarság elleni állapotban hajszá esküenne. Sőt éppen arról értesülünk a *Hlas Národa* útján, hogy az interparlamentáris konferencia tanácskozással egyidejűleg az amerikai szláv hírlapírók is tartottak gyűléseket, amelyeken több fontos és miniket is közelebből érdeklő határozatok hoztak. Nem kevesebbet akarnak, mint azt, hogy New-Yorkban, Baltimoreban és a többi nevezetesebb kikötővárosokban tót bevándorlási házakat állítsanak föl, amelyeknek az lesz a feladata, hogy a tót kivándorlókat fölvilágosítsák és mindennemű szegélyt biztosítsanak. Összeállításokat akarnak létesíteni az északamerikai és európai ezégek között, főleg a szláv népek támogatására. Európából fogják oda szállítani az értekesebb tót könyveket, sőt egyes helyeken könyvkereskedéseket is állítanak föl. Időnként szláv jellegű kiállításokat fognak rendezni, hogy Amerika megismerkedhessen a szlávok iparával és műveltségével, különösen a tót különlegességi paréjikkal. Akkátanak külön amerikai szláv hírlapjait egyesületeket, amelynek nemesak az lesz célja, hogy az amerikai tótokat újságokkal lássa el, hanem az is, hogy az amerikai közvéleményt a szlávok javára befolyásolja.

A hírlapírók gyűlései különben kedélyesen folytak le. Esténként a tót dalgyűlések emeltek, szindarabokat adtak elő. Színgyőköket is menesztettek a világ minden részébe. Legelőször perzse Rovnánaknek a nagy befolyásra szert tett volt esztergomi kispánnak, aki most Pittsburgban bankárosodik. Üdvözölték a diakovári püspököt, Strossmayert, sőt ugyanebben a megismerkedésben résztvett a *tuvszentmártoni Národala Noviny* is.

Minket magyarokat különben leginkább a ótokra vonatkozó határozatok érdekeltek. Az a kívánságunk, hogy velük is úgy bánjunk, mint a magyarokkal (??). Kívánják a nemzetiégi törvényt és nem magyar nemze-

tek jogainak megtartását. A tót nemzeti intézetektől elköszött ingó és ingatlan vagyónakok visszatérítését és ezen intézeteknek visszaállítását. A magyarszági rusnyákok is azt kívánják, hogy mint a tótoknak volt, nekik is külön művelődési intézeteket állítsanak föl.

Végül elhatározták, hogy a jövő uest. Chikagóban tartják meg szent Cirill és Method napján, amely napot egyben szláv közös ünneppennak jelentettek ki.

Nem érdekeltek annak felmélitése, hogy a Rovnakekhez intézett táviratban arról biztosították ezt az apostolt, hogy ne féljen, mert az *amerikai szlávok mindenkor lelkiismeretesen megfogadják az amerikai törvényeket*. Tehát amikor ott a távolban ellentek harcait tervet készítenek, ugyanakkor szükségesnek találják hangsúlyozni, hogy annak a földnek a törvényeit, amely új hazát adott nekik, megtartják! Lám, mily szép lett volna, ha egy nyílt színgyőt menesztettek volna a Národala Noviny meg a Slovenský Týždennik szerkesztőségéhez, amelyben arra kértek volna, hogy figyelmeztessék a magyarszági tótokat, hogy legyenek hűvek hazájukhoz és tartásik felteleiben a hazai törvényeket. Amde ezt nem tették, hanem a Nár. Nov. bizonyára azért üdvözölték, amiert a magyar intézményeket kisébblít.

Mindent azonban nem azért mondtunk el, hogy az amerikai tót hírlapírók kívánságai ismeressék, mert hiszen ezekkel egyet tisztában van mindenki, aki az amerikai kivándorlók sorsa iránt érdeklődik.

De elmondottuk azért, hogy minél többen tudjanak arról, hogy az amerikai tótok mily akéiőt fejtenek ki arra nézve, hogy az oda kivándorló tótokat a maguk eszmekörébe vonják és abban megtartásik.

Elmondottuk végül azért is, hogy valahára az ille téesek tényezők is gondolják meg, hogy immar a tizenkettődik óra útú az erélyes akcióra, ha nem akarják azt, hogy a magyar ember is ha Amerikába kinyerg, ne ott találjon menekelőt és segítségét, a hol ezt csak magyarságának feloldozásával nyerheti el.

Áldozatok árán is tenni kell a magyar és a hazafias érzelmi tót meg rusnyák kivándorlók érdekében legalább annyit, hogy Amerikában is magyarok maradhassanak.

Takarékoskodjunk.

Országszerte kél a pánsz, hogy az ideit rossz gazdabarmérésen folytán hiadulak drágaság pusztulással fenyegeti hazánk népességének rangkörében szenvedő osztályait. A drágaság által okozott nyomorcsánálásának megbeszélése végett szervezetek alakultak, külön a munkáscsop. zöméből, mérthe a hiányzó falat nem egyformán volna fájalmas úgy a palota, mint a kunyoló lakóknak.

A társadalomban nagyon ferde, elágazó vélemények vertek gyökereket az iránt, hogy kiket érint, illetőleg saját legjobban a drágaság. A munkáscsop. kenyéret harezol, az iparos-kereskedő osztály teyzasztó közönségét felüli, a közép osztály a megszoított tényezés, könnyű életmód után sóhajtozik.

Pedig tudnivaló, hogy ha a termelő gazdának

duljunk Szécsánborsza, Kazinye, Perenez muszokunához. Itt élt és működött a magyar nyelv útjteremője. A muszokunai könyvtész jókarban tartott kis parkban van Kazinye utolsó pihenője.

A hádas örökör kegyelosen zárandokol hazánk egyik legjobb fiának sírjához és áttitatal örzi emléket. Nem messze Sátoraljnyahelytől, a Bodrog-felék szik Borsi közsébe, melynek 83 kástélyában született II. Rákóczi Perenez, a házon levő megfelelő feliratu emléktábla jelzi a hely történeti nevezetességét.

Óségi tölgyfák velnek rá árnyékok; a tölgyek lombjai alatt a fényes Rákóczi kor nem egy jelente játszódot le; óert jogosan hívják ezeket a nép „Rákóczi-fáknak”.

De térjünk vissza Ujlyebe és látogassuk meg Magyarországi leghitesebb borvideket, a Tokajjhegyaljat, mely a Trachet-hegyláncz keleti lejtőjén Szántóig és Tokajig terjed.

A hortemesek itt igen régi és állítólag időszámításunk III. századába terjed vissza. Mielőn Draskovics György pécsi püspök 1526-ban a trienti zsinatra távlati bört, — maga a pápa is annyira el volt ragadtatva, hogy poharát kitérítve felkiáltott: Summum pontificem Talia vna decem.

Deffelé fordítva, nemokora *Sírospatak* városát pillantjuk meg, régi város, melynek néptársat ugyan csak Réthelyek tulajdonítják, aki itt Réthelynek helységét építette, — amely tele-pitványósi Nagy és Kispaták részekből álló város fejlődött. A város déli végén torony-szerű vaskos épület emelkedik, amely felé először fogják léptetőket irányítani.

Ez a *vár legyérőbb része* a tulajdonképeni erődítmény, amelyről már a XI. század közepén I. András idejében történik említés. I. Endre neje, az orosz származású Anasztázia, előszeretettel tartózkodott a városi parki várból, szüntűy Erzsébet királyné is. Nagy Lajos lelesége. A vár későbbben a Pálóczy, Perényi, Lorántffy-

rossz a termése, nem ápolhatja eléggé a termelőre utalt ágért és kereskedelmet. A munkás — tekintetű a drágaságra — kénytelen nagyobb munkabért követelni a munkaadótól, ki természetesen a közép osztályon ügyekszik deficijét bevenni s ha ezt a nagy versengés megnehezíti, virágzásnak indult iparunk visszatejődése követi. Sőt a drágaság mézirája oly nyomozott nem lehet, mint épen hazánkban, ha a nép, de különösen a közép osztály, már faji sajátosságánál fogva, több-kevésbé hajlik a könnyelműséghez s rendszerint jóval hűvebben költözkedik, mint az körülményei megengedik. Hibás, de szinte általános felleg a tisztviselői kárnál, hogy csak úgy tarthatják fenn a rangjukhoz és állásukhoz illő dekorumot, ha életmódjukat tényléstől nem ment külföldiesszel rendezik be. A túlköltségek normális esztendővel is veszedelmes, de valóssággal a végromlásba visz illé szék esztendőknél. A tisztviselőnek s általában a fix javadalmazásuaknak jövedelmük nem esőkken ugyan, de nehezen engednek megszokott kényelmükből, reprezentatívális költségezüket pedig mintegy a létevitális eszközöknek tekintik; a megszokott életmód fenntartása mellett tehát esk az adósságszámítás utvesztésére rohamnak. Agazsótóbb azonban az iparos-és kereskedő osztály helyzete, melynek jövedelme tetemesen eszökken Már pedig az állam egyensulya van veszélyeztetve ott, hol a gazdasági ekszisztenciák anyagvelgyengülésben szenvednek.

A fenyegető helyzet orvoslása végett hiába teszi az állam a legmesszebbmenő intézkedéseket, hasztalan anketének egyes osztályok, ha esk a társadalom a maga egészében, valamint egyenként a saját jól felfogott érdekeiben igényeit jövedelme arányában s az életmórtartás jelenlegi drágaságához képest nem rotulálja, nem háríthatja el a fenyegető veszedelemet. Azért ne számoljunk a középkézés irti osztály költökező életmódját, utánözök idején helyzetünkkel, szokjuk meg a takarékossgát.

Rózsa Elek.

Vármegyei közgyűlés.

Turóc vármegyei ösi közgyűlést a mul: héten szombaton tartotta meg. Hogy a közgyűlés az érdekesebbek közé fog tartozni, azt már sejtették, amikor Obuch, Mohács és a többi vidéki tót nemzetiégi bizottsági tagok is mutatkoztak a vármegye élháza kényéncik. Természetes, hogy a törzesszemlértanok teljes számban jelentek meg *Mudrony* tá, a vada vezetésé alatt, aki mellett a *Pietor* Anbrus táblabíró alakja is bizonyította, hogy a tót atyafiak valamineb törük a fejüket.

De hát semmi nagy dolgot nem eszelekedtek. Es hogyha Vancvics nem akar minden áron feltűnni, talán még azt is mondhatnók, hogy elég tárgyilagosan beszélt. De hát Vancvics, hogy valamin mondjon, kíváncsi volt arra, hogy a *mező földművelők határvidék megjelölésére vonatkozó szabálytervezlet* a földművelésügyi miniszter milyen módosításokat eszközölt. Az udvarias főispán el is rendelte a módosítások felolvasását, a mibe *Bóniécky* Akos főjegyző bele is fogott és olvasta addig,

esalád, 1617. évben pedig a Rákócziak bírókálta jött. 1704-ben a várat ezen egy torony kivételével, teljesen lebontatták és helyébe az új romszusz ízlésű *kastély* építettek, a mely *Waldschütz* herczeg tulajdona. Körülötte jókarban levő park terül el. A kastély alatt, — trachyitfalú vágott hatalmas pincéz vannak, melyekben 1804-től kezdődőleg minden évből való bort őrznek. A tulajdonképen még a várhoz tartozó templomban II. Rákóczi György van eltemetve.

A váron kívül különös figyelmet érdemel a régi református kollégium, melyet 1530-ban Perényi Péter alapított. *A régi épület* képe a kollégium könyvtárában levő régi rajz után készült. Perényi Péter fia, Gábor későbbben Lorántffy Zsuzsanna és ferje Rákóczi György tekintélyes alapítványok által a kollégium híret rendkívül módon emelték.

A legközelebbi vasuti megállóhelyünkön, Erdőbénye leszállunk s rövid kocsint után beérünk a esendes erdei völgyben fekvő *Erdőbénye fárbába*.

Arnyas erdei utakon Erdőbényéről átráándhatunk Mádra és Tállyára vagy Szerencsre. A két előbbi fontos központja a hegyaljai hortereselőnek.

Ezektől a dombokról pillantotta meg Arpad először Magyarországot töröknyek lapályját és a szomszédjén kiáltott fel: „Szerencsés ország!” innen vette a telepítvény nevéit.

Az 1595-ben épült fallal körülvett *református templomban* az 1605. évben elhunyt Rákóczi Zsigmond van eltemetve.

A templomban az 1618 évben készült síemlék áll, melynek fedőlapján Rákóczi ezimere látható és az 1608. hibázósis évet mutatja. Egyik oldalán latin, a másikon magyar felirás olvasható.

A királyban, kis igénytelen helyiségben, a hősnék és kislánok eszmájai az 1848. évben a X. honvédségi tisztjai által *készített hamuadorban* porlának. A szoból

ing végre a közigyűlés megelégedte és Vanovics is mo-
solyogva intgetett, hogy elég már, hiszen csak hecezet
akart. De hát ezzel is ellett vagy egy negyedrök.

Az illető úr, *Josth György* főispán nyitotta meg és
az alispáni jelentés van annak első tárgya. Ebben meg-
emlékeztet az alispán a tisztikarban történt személyi vál-
tozásokról, a közigazgatás rendes menetéről, a közigaz-
gatás állapokról tisztelettelől, valamint arról is, hogy
az ütdőltögyek végre teljesen rendezettek, amiért *Nosszth*
Géza volt megyei szűmvényének munkásságáról elismerés-
lél emlékeztet meg, sőt jutalom megszavazását is indít-
ványozta, a míhez a közigyűlés egyhangúlag hozzájárult.

Az alispáni jelentés kapcsán *Pietor* Ambrus kérel-
melté az alispánhoz a *turócszentmártoni rendőrkapitányi*
állás és *rendőrségi közeget* ügyében, amiről azonban sem
az alispán, sem a közigyűlés semmi sem tudott. *Ujhelyi*
főszolgabíró adott azonban felvilágosítást, hogy *Turócs-*
zentmárton község 4 szál emberből szervezni kívánja a
rendőrséget egy kapitánnyal élén, akit azonban 6 már
ledegredált őrmesterre, mert hiszen tudvalevő, hogy
csak rendezett tanácsú városokban lehet rendőrkapitány,
Turócszentmárton pedig eddig még csak nagyközség.
Elmondta, hogy a szabályzatot, amelyet hozzá bemutat-
tak, megjegyzésekkel airta vissza a községnek, a többi közt:
azaz, hogy a rendőrtől a magyar és tót nyelvű tudása
fő feltétel megkövetelt és óltánandó, hogy németül is
tudjanak. A szabályzat ugyanis megelégedett annyival,
ha a rendőrtől föl tudnak s nem *bánta*, ha e mellett
magyarul meg németül is beszélnek. Minthogy pedig a
község a Szabályzatot a kolló időre nem adta be, azt a
közigyűlésnek tárgyalni sem lehetett, de tekintettel a jó-
indulatú túrköztsé, felhalasztott az alispán arra,
hogy amennyiben a betervezett Szabályzatot előad-
hatónak fogja tartani, az új szervezeti rendszert műkö-
désének megkezdésére engedélyt adhatson, amihez *Pietor*
Ambrus, az interpelláló is hozzájárult.

Zorkóczy Tivadár és *Ujhelyi* Attila főszolgabírákat,
akik már több mint 15 esztendőre buzgalommal működ-
nek ezen minőségükben, a közigyűlés egyhangúlag a
VII. fizetési osztályba léptette elő.

A vármegyei közegek szaporítása és új be-
osztása nagyobb vitát idézett elő. Az előmunkálatok nagy
gondot fordított és azokat maga a főispán vezette. Az
előterjesztett javaslat nagy általánosságban tetszéssel is
találkozott és csak a főispánon mulott, hogy azt a köze-
gyűlés az állandó választmányi javaslatához képest el
nem fogadta. A főispán azonban abból indult ki, hogy a
beosztások nehézségéről és az eddigi gondos munká-
latokról minél több bizottsági tag is meggyőződést sze-
rezhessen, hozzájárult azon javaslatához, hogy mielőtt
ezen ügyben a közigyűlés határozza, egy tágabb körű bizot-
tsághoz utasítja a munkálatot felülvizsgálás végett.
A szavazás megejtetvén, 24 szavazat volt az állandó
választmányi javaslat mellett, 24 pedig ellene. A főispán
szavazatával a bizottságba való utasítás mellett döntött.

Tájékoztásul feltejtük, hogy a javaslat szerint a
közegek között a következő helyeken lennének:

I. A *turócszentmárton-látineziói járásban*: Szuesany,
Turán (új), Draskóczy (Jeszen helyett), Rutka (mint nagy-

kívert szakszűd a m. kir. államvasutak debreceni
műhelye laszfűs munkásainak adományá.

Az itt látható régi *várpalot* eredetileg a Bencze-
rendűek kolostora volt és ezen szeszecsek elitézése
után alakították át várrá. 1585. évben a vár a Rákóczi-
eszlád bírtokába jött és Rákóczi Júlia utján az Aspermont
grófkra szállott. Ma a vár a gróf Szürmay család bírtoka.
A vasuti állomás köz közelében látjuk a cukorgyár
nagy kiterjedésű épületeit.

Előttünk emelkedik a *Tokaj* hogy részarányos
kájja. A Tráit-hegylégylenzel csak keskeny gerincezel
összekötte, minthogy legdélből előír, a vidék messzire
látható utolsó jelenséget képezi. Itt végleg elbuzsúzik a
Tisza, ifjúágának hát öröklő, a hegyektől és szárn al-
kanyarulatlan szeli át a magyar Alföldet. Tokajnál
szűk a Bodrog a Tiszába.

Régi időkben a *Tokaj* helye is tűzbanó volt. A
középkori monda szerint itt gyűltek össze a boszorkányok
és még 1703 ban mentett meg Keresztes Ferenc akkori
megyei főjegyző egy boszorkányos vadja által álló
leányt a tűzhaláltól azzal a mondásával, hogy neyven
esztendő leannyal az ürdög sem akar táncolni. Ezt az
előtöl bírák is beláták és a leányt fölmentették.

A hogy déli lejtőjén, a Tisza partján fűszűk Tokaj
mezőváros, hol már Turczoll a tatarok által elpusztított
földvárát épített.

A későbbi vár, melynek XVII. századbeli képet
mutatnak be, úgy látszik, szűgelen volt építve. Az 1527.
és 1587. évek közötti időben Zapolya és I. Ferdinánd
hadai itt véres harcokat vívtak.

1565-ben Schwendi László. Miksa eszázár tábornoka
Tokajt megostromolta és be is vette. Ezek után János
Zsigmond és Miksa között a béke megkötetett s az
előbbi királyi eziméről lemondott.

1647-ben Rákóczi György és 1681-ben Tökölvi
Imre vette Tokajt bírtokába.

közég), *Turócszentmárton* (mint nagyközség), *Turócs-*
zentmárton vidéki (új, *Turócszentmárton* székhelyvel),
Pribócz, *Blatinca* (új) és *Nezspát*.

II. A *moszóc-nyílt járásban*: Szklenő (új), Stuhnya-
fűrlő, Kiscsepény (új), Felsőstuhnya, Zníováralja, Tó-
párna, Szóvány (új) és *Moszócz*.

A vármegyei tisztviselői nyugdíjalaja az eddigi
nyugdíjzaksakat sem bírva meg, szükségse merült föl
annak, hogy pótlódó kivételével azon helyzetbe juttassék
az alap, hogy a mai és esetleg bekövetkező nyugdíj-
akat megírja. Az eredeti javaslat úgy szűt, hogy az
alap javára öt éven át 3%-os pótlódó vetessék ki. Ezt
a tárgyalás folyamán oda módosította az alispán, hogy
csak egy évre 2% nak kivételét kérte a folyó kiadá-
sok fedezésére. De a közigyűlés még így sem volt haj-
landó a pótlódót kivetni, sőt Muldryn még az is kétsége-
be, hogy a közigyűlések erre a ezéla joga lenne
pótlódót kivetni. A főispán azonban fejére olvasta a
megfelelő paragrafust, a mího leenyugodott, de a pótlódót
sem ő, sem társai, de sajnos a magyarságnak egy része
sem szavazta e.g. Az indítvány mellett szavazott 22,
ellene 20. A többség tehát meg lett volna, de ehhez
nem elegendő az abszolút többség, a szavazatok két-
harmada kell ahhoz, hogy a pótlódó kivételése kimondható
legyen. Ez pedig nem volt még és most bekövetkező-
létek az a sajnos körülmény, hogy a vármegye az eddigi
nyugdíjakat kénytelen lesz aránylagosan leszállítani.

Máj 14 *Mudrony* Pál állott föl szólásra és keneteljes
atjai hangon magyarázta meg a szegény tót bíró keser-
vett, amelyely a vármegye hivatalos lapját tartogja,
amely tudvalevőleg magyarul jelenik meg. Az úreg vajda
nem kevesebbet kívánt, minthogy a hivatalos közlöny,
a lakosság nyelve szerint tótul és németül jelenjék meg.
Beniczky Kálmán alispán felvilágosította ugyan, hogy a
dolog nem oly kritikus, mert hiszen a bírák egy része
tud magyarul, a többinek pedig különben is megmagya-
rázza a jegyző, hogy mit kell tenniük. Reáutott a
nehézségekre és tetemes költségekre, melyely ennek a
javaslathoz realizálása járna. A közigyűlés végül úgy
határozott az alispán indítványára, hogy ezt a kérdést
Beniczky Kálmán alispán, *Berecz* Gyula, *Ujhelyi* Attila
és *Mudrony* Pál tagokból álló bizottsághoz utasította
véleményezés végett.

Ezek után gyorsabban haladt a tárgyalás
és nagyrészt az állandó választmány javaslata szerint
döntött a közigyűlés, mely délután 2 óra után ért véget.

KÖZGAZDASÁG.

Házi állatjark idei telettetése.

III.

2. Egyszerűbb, de kevésbé hatásos módja a
szeszajavításnak, mely azonban csak akkor alkalmaz-
ható, ha répát, burgonyát, répszeleitet, szóval valami
vizenyős takarmányt etetünk az, hogy a szeszűk s a
vizenyős takarmányt jól összekeverjük, s az egészet
garmadába hányva, 8—10 óráig állni hagyjuk. Ezen
előtöl alatt felmelegszik a takarmány, s a szeska jobb
ízűvé is lesz, de miután nem sokat pulud, nem eszik
belőle a marha annyit, mint a két napig fűllesztett takar-
mányból.

3. Ellenben igen hatásos pulitód, ha a szem annyira
az ízletességet növelő eljárás az, ha a szeszűk lefor-
rázzuk vagy ha azt gőzöljük, mely utóbbit azonban
csak a mőtösabb gazda követheti, mert csak annak van
gőzölője, míg ellenben a leforrázás a szegény ember
is megteheti. Ezt az utóbbit úgy eszközöljük, hogy a
szeszűk kádha téve, forró vízzel öntjük le, s aztán
betöltjük a kádat, hogy a víz egyhamar ki ne hulljon,
s később langyosan utetjük a takarmányt. Így igen sok
szeszűk tudunk megteetni, részint mert a marha jobban
szereit télen a langyos takarmányt, mint a hideget,
részint pedig, mert a leforrázott szeska könnyen rág-
ható, míg ellenben a száraz szeszkánál éppen a nehéz
rághatóság teszi azt, hogy az állat hamar megunja,
mert az állkapoczek igen kifáradnak az evésben.

4. Végre még egy is fokozható a marhánál a
szalmafelvétel, ha azt s a szénát megsezeskázva, egy-
mással összekeverjük, s több óráig állni hagyjuk, mely
esetben ném seménzagszó nyer a szalma. Csakhogy ez
a legkevésbé hatásos eljárás az említettek közül.

Ha bővében vagyunk a szalmának, s ha van annyi
szénánk, hogy legalább a csikónak és borjúknak jusson
elég, akkor még csak egy kevés pénzre van szükség-
ünk, hogy a többi állatokra is kitélelthesstük. Pénzün-
kért pedig kár lenne szénát vásárolni, mert a közön-
ségesebb ló s a kifejtődött marha nagyon jól kibírja a
relet, ha egy szál szénát sem lát, míhelyt elegendő
szalmát s abrakot adunk nekik. Az abrak kétségteletnél
drágább, mint a széna, de aszállyos években még is

jobban járunk vele, mint a szénával, a mennyiben
ilyenkor nem emelkedik az abraknak oly aránytalanul
az ára, mint a szénáé, mert abrakkal más világrészek
is látunk él minket, míg ellenben a szénával tisztán
magunkra vagyunk hagyatva, mert a széna nem bírja
meg ezt a költséget, melybe pl. Amerikából való ide-
szállítás kerülne. Ezért a legrosszabb esztendőben sem
történhet meg az, hogy ne lehessen az országban elegendő
abrakot kapni, míg szénát rendszerint elég-
yenkor vásárolni. Ha pedig abrakvásárlásra szűnk
ró magunkat, akkor az a kérdés, hogy minőt vegyünk,
mert az abraknak igen sokféle a neve.

Gazdáink leginkább gabonát s korpát etetnek ab-
rak gyantán, s különösen a korpának nagy híveit, de
ezzel egyuttal a nagy kereslet folytán fel is verik az
árát, a mai korpa-ár mellett azonban előnyösebbnek
látszik az olajpogácsa vásárlása, mert bőséges szalma-
etetés mellett egy abrak téle sem hat a fojtóstenek
s növedékkállatokra oly előnyösen, mint az olajpogácsa,
melyből csak felannyit kell az állatokkal etetnünk,
hogy ugyanazt a táphatást érjük el, mint a korpával;
pedig most nem sokkal drágább az olajpogácsa, mint a
korpa. Ezt etethetjük tehát előnyösen, még pedig akár
lenmagpogácsát, akár repeze-, napraforgó- vagy szem-
pogácsát stb., mert az olajpogácsák valamennyien kiváló
abrakfélék. Igen ugyan, hogy a korpával szemben az
a hátrányuk, hogy darálhatunk kell, míg ellenben a
korpa minden további nélkül etethető, de a darálás
nem drágítja meg az olajpogácsát annyira, hogy táp-
tartalmához viszonyítva, még mindig olcsóbb ne marad-
jon, mint amibe a korpa kerül.

Az olajpogácsadarát többféleképp etethetjük, pl.
szalmacsészával keverve szárazon, vagy legteljebb
annyra megnedvedtelve, hogy a szeszűk az tapadjon; ha
pedig fűllesztett szeszűk kapnak az állatok, akkor
ahhoz is keverhetjük a pogácsadarát, de csak követ-
lenl etetés előtt, mert a pogácsát nem ajánlatos a
szeszűkkel együtt fűlleszteni; vagy végre azt is lehet-
jük, hogy forró vízben megolajgyújuk a pogácsadarát, s
azzal szalmacsészák forrázzuk le. Utóbbit főleg az
kövesse, a ki a fűt leirt ördfe szeszűkjavító eljárást
a leforrázást választja. Olajpogácsát nem sokat kell az
állatok adunk; rendszerint 1 1/2 kg.-ot a középnyag-
ságú telénnek naponta, a növedékkállatnak pedig teszt-
nyagsága arányában.

Igen jó, s nevezetesen a tejelés és hűsközödésre
ható abrakfélé továbbá a malataesira; azután a szártott
sörtörköly, mely a lónál a zabot helyettesítheti; a szárt-
tolt szeszűksék, melyet szeszgyáraink hoznak forga-
lomba; a szártott répszelet, mely a cukorgyárakban
szerezhető be stb. Mindezeket úgy etethetjük, mint a
korpa a korpát szokás etetni, de a répszeleitet vízben
áztatva is adagolhatjuk, mely esetben a takarmányrepa
helyettesítésére használhatjuk azt.

HIREINK.

— **Siegmeth Károly felolvasása Ruttkán.** Lapunk
már tárczáiban kivonatossá költük azt a nagyérdélt
felolvasást, melyet Siegmeth Károly debreczeni üzlet-
vezetőhelyettes tartott a mult esztőrtőkön Ruttkán. Az
előadást igen jól sikerült vitetett kepek élénkítették, a
melyek a közönségnek igen tetszettek. A felolvasás alkalm-
ból a vasuti éterem szűgen megelt. A Tárvidekiek
buzgó ismertetőjét, Siegmeth főfelügyelőt zajos
tapsokkal fogadta a közönség, mely mindvégig feszült
figyelemmel eslűngött az érdekes és tanulságos felolva-
sáson, a mely anyagilag is szűpen jövedelmeket a
vasutasok árvalázi alapja javára.

— **Személyi hír.** Láng Ernő, a Magyar Hitelbank
igazgatójeinek vezérigazgatója, a mult heten a helybeli
cellulozgyárat és annak ügykezelését vizsgálta meg.

— **Harangfelvetél Zónán.** A leégett zónóváralja
róm. katli. templomban tudvalevőleg a harangok is el-
olvadtak és így azok helyébe új harangokat kellett
készíttetni. Ezek a temesvári Novotny-féle harangöntés
elkészítvén, nemrég kerültek Zníováraljára, ahol azokat
a mult heten helyezték el. A szentesek, amelyeket csak
püspök vezékel, már Temesvártól megértvén. A fel-
tételi tünetséget Benisek Imre esperes vezette a közönség
nagy részvétele mellett. Kellemetlen hatást tett azonban,
hogy a harangokat tót szűnt szalagokkal rakták meg.
Kevésen tudt, hogy ez tünetsére nem adott alkalmat.

— **Tót nyomda Zsolnán.** Amint zsolnai levelezők
írja, Zsolna a tót nyomdát aigha elkértheti, mert a
közigazgatási hatóság mint iparihatóság Bielek kérévényt
már tárgyalás alá vette. A zsolnaiak azonban már is
szervezednek és valószínű, hogy összetartásuk lehetet-
lenül fogja tenni a nyomda megkehdését. Végére is ha
munkát nem adnak, a tót nyomda sem élhet meg. Mert
hiszen tót nyomda van maga a Felvidéken elég, sőt tul

sok, annyi, hogy csak tengődvé élnek. Ezek már uraiak a maguk vidékét s nem szívesen osztoznának egy újabb nyomdával. A zsolnaiakon meg a közeli vidéken áll tehát, hogy biztosítanak e megélhetést Bielek urnak vagy senk?

— **Ésküvő.** Holnap délelőtt tartja esküvőjét dr. **Boleanna** János törzészegyei t. főorvos, stulnyafürdői fűrdőorvos **Zorkóczy** Atkával, **Zorkóczy** Tivadár főszolgabírónak kedves és nagyműveltségű leányával **Stulnyafürdőn**. A kiadó násznagy tisztelt ifj. **Justh György** Törzserőzvénye főispánja, a kérő násznagy szerepét pedig **Beniczky** Kálmán törzészegyei alispán fogják betölteni. Násznagyok lesznek a menyasszony részéről **Justh** Ferencz orsz. képviselő, a vőlegény részéről pedig **Boleanna** Lajos, a beszercebányai kir. törvényszék elnöke. Az esküvő után a fiatal házaspár hosszabb nászutazásra indul.

— **Tanári kinvezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter **Gerber** Antal szakvizsgát tett középiskolai tanárjelöltet a znióváraljai állami tanítóképző intézethez megbízott tanáru nevezte ki.

— **Eljegyzés.** **Zachar** Szaniszló, ismert építómester és vállalkozó, a napokban eljegyezte Znióváralján **Polonyi** Ludmilla okl. tanitónőt.

— **Új tanítók.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Felsőstulnyán az állami iskolához új tanítóknál állomást rendeztesített és arra **Bittner** Gizella okl. tanított nevezte ki. — A krpellani ág. h. evang. letelekzett iskolához **Jászszékly** Denes végzettt tanítójelöltet választották meg tanítónak.

— **Papválasztási mozgalmak Turánban.** A Hrdlička Lajos turáni ág. h. evang. lelkes távozásával megüresedett állomás betöltésére már megindult a mozgalom. Az állás elnyeréséért öt pályázó adta be kérvényét. Nevezetesen **Szomor**, **Stettka**, **Solez**, **Válasék** és **Delinga**, valamennyien segédlelkészek. A múlt heten tartott egyházi gyűlés a három első jelöltet és hívta meg próbaszónaklára.

— **A Plonka-Szirány-Város-féle** eszdhöz a felvidéki lapok különféle kommentárokat tűznek. Illetékes helyen szerzett információink alapján annyit mondhatunk, hogy a 600.000 korona passzívummal majdnem 400.000 korona erejéig a törzészentmártoni „Tatra” bank van érdekelve. Tekintve az aktívák jelentéktelen voltát, a Tatrát ismételtén nagyobb veszteség tenyegeti. A többi hitelezők kisebb összegekkel vannak érdekelve és így aránylag kevesebb veszteséget szenvednek. Nem all azonban az a híresztelés, mint a békés kiegyenlítésre lehetne kilátás. A történetek, különösen a tulajdonosok letartóztatása után ez most már kizártnak tekinthető.

— **Gyorsvonatokon III. osztály.** A kereskedelemügyi m. kir. minisztertervezésben nagyban folynak a munkálatok arra nézve, hogy a gyorsvonatokhoz III. osztályú kocsikait is esztaljanak. Ezen újításra nagy szükség lenne, mert a szegény ember előtt is pénz az idő s annak is lehet sürős dolga. Melánys tehát, hogy a külföldi példák után nálunk is legyen III. osztály a gyorsvonatokon. Ez az újítás állomást már újveit elerle tepte.

— **Előleptetések.** A m. kir. államvasutak **ruttikai** állomásán **Szedácsék** Ferencz állomásfőnök helyettes Szászóra állomásfőnökre neveztetven ki, **Ruttikán** **Zalorszky** Ottó hivatalnok lett állomásfőnök helyettes. **Ómosztá** János mérnök Homonnára osztálymérnöké neveztetett ki. Távozása alkalmából barátaai búcsúestélyt rendeztek tiszteletére. Távozását minden körben ószimen sajnálják, mert Ómosztá mérnök a ruttikai magyari társadalomnak egyik legrokonszenvesebb tagja volt.

Feliról szerkesztő: **Berecz Gyula.**
Főmunkatárs: **Bánfi János.**

1907. sz.
1904.

Arverési hirdetményi kivonat.

A znióváraljai kir. bíróság, mint tkvi hatóság közlirre teszi, hogy **Januszka** János s tsai végrehajlatóknak **Klein** János és tsai végrehajlatást szenvedők ellen 13 korona 90 fillér tőkekövetelés és jár. tranti végrehajlati ügyeben a beszercebányai kir. törvényszék a znióváraljai kir. járásbírósgy területén lévő **Rudno** községben tekvő, a rudno 6. sz. tjkvben 1-10. sorszám B. 10. **Klein** János nevére 1/2 részben B. 17., 18., 19., 20. t. a. kk. **Klein** János, **Andras**, **Johanna** és **Mihály** javára 1/2 részben itt ingatlanokra 1880. koronában ezennel megállapított kikialtási arban az arverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **az 1904. évi november hó 12-ik napján d. e. 10 órakor** **Rudno** községhezatal megartarandó nyilvános arverésen a megállapított kikialtási aron alól is eladandó fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserárának 10%-át, vagyis 188 koronát készpenzen, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-aban jelezett arformállyal számított es az 1881. november 1-en 3533. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt övadékepes ériekpapírban a kikialtált kezehez itenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságall előleges elhelyezéséről kialított szabályszerű esmervényre atszolgáltatni.

A kir. járásbírósgy, mint telekényvi hatóság.
Znióváralján, 1904. évi július hó 24. én.

Janovják, kir. albiró.

Kiadótulajdonos: **Moskóczli Ferenozné.**

Jónak, a jobbnak az ellensége.

Tényleg a legjobbnak az eddig használtban levő szappan, szoda, por, stb. anyagokkal vásonon és pamut ruhameknek mosására, a **Schicht** által ujonnan felkialt.

mosó kivonat,

„Asszonydicséret”

vőlegény, a ruha beáztatására.

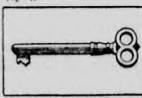
Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a félére csökkent.
2. Fűrészt nem a negyedére.
3. A szoda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiről az alant jegyzett czeg készséget vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáseinél.

Nélközvetlenül válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszerű kísérlet után. — Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Jegyzel

legjobb, legkiadósabb sennel fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkotórésztől mentes.

..... Mindenütt kapható!

Beszerzésnél különösen arra ügyeljenk, hogy minden darab szappan a „Schicht” nével és a fenti vőlegények egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb úyr a maga nemében, az európai szárazföldön.

November hó 1-től 2 jól rendezett lakás

kiadó. Közlelbbi feltételek **Mitrovszky** Rudolf urnál Törzészentmártonban, vagy pedig közvetlenül a háztulajdonostól tudhatók meg.

Gazdik János, gyógyszerész **Körmöczbánya**.

Liniment. Capsici comp.
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Ezen elismert kúrássá az általános fájdalomcsillapító, bedörögölő, használt háztartás- és kórházi eszközök, — a mely minden gyógyeztetésben kapható, — mindig legelőnyösebbnek bizonyult a „Richter” vőlegény.

SVEHLA JÁNOS kárpitos és díszítő mester
butor-raktára és temetkezési hivatala Törzészentmárton

a közeledő mindszenti ünnepek alkalmából ajánlja a n. é. közönség figyelmébe a legdíszesebb kivitelű, dusan felszerelt

koszoru-raktárát. **Jutányos és pontos** kiszolgálás biztosítva!

TEJCSARNOKMEGNYITÁS.

Van szerencsem a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy **Ruttkán**, **Fötér**, **Kafenda**-féle házban

TEJCSARNOKOT

nyitottam, ahol báró **Révay** Ferenecz tehenészetéből nyert tej kerül eladásra.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, kitűnő kiszolgálást előre is biztosítva, kiváló tisztelettel

B. 101 állandóan veszek tejet, ha arra nekem ajánlatot nyujt.

Lamos János.

Előzetes költség nélkül!

4% = OS törlesztéses kölcsönök

nyujtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzüzetektől a földbirtok és ingatlan 1/2 értékeig I. és II. helyre 15—65 évi terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évi terjedő időre gyorsan és díszkréten.

Bank- és magánadósságok konvertálása.

Készítünk tervezeteket különféle ujonnan alapított vállalatokhoz, valamint finanszírozunk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

MEBLER LAJOS és Társa BUDAPEST, VI., Teréz-körút 32.

(Törvényesleg bejegyzett czég.) (Válaszbélyeg.)
Magyar Nyomda Törzészentmárton.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háztart., mely már több mint 35 év óta legjobbnak fájádomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csuszal és megheulesknei** bedörögölésben használva.

Figyelemre, Silány hamisítványok miatt beállításakor óvatossá legyünk és csak olyan ügyet fogadjunk el, a mely a „Horgony” vőlegénygel és a **Richter** cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára uvegékben 80 fillér, 1 kor. 40 Ft. az 2 kor. és ügyesóvan minden gyógyszerárban kapható. — Főrtár: **Török** József gyógyszerész, Budapestben. **Richter** gyógyszerára az „Arany orszálohoz”, Prágában, Elszabetsztrasse 5. neu. Mindennapi ár-alköztes.

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlékul használnia
a mindennapi kávéitalhoz.